Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-09-28

Ärende
TN 2020-1210

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2020-10-19, punkt 15

Svar på skrivelse från (V) angående spårvagnars säkerhetsbrister

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har ställt frågor angående spårvagnars säkerhetsbrister.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse från Vänsterpartiet inkommen den 25 augusti 2020.

Förslag till beslut

Förvaltningschefen föreslår att trafiknämnden beslutar följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Frågor

Vänsterpartiet har ställt följande frågor

1. Hur säkerställer trafikförvaltningen att fordon i trafik är säkra?
2. Hur säkerställer trafikförvaltningen att nya fordon vid leverans inte har några allvarliga brister?
3. Hur arbetar trafikförvaltningen med dessa frågor?
4. Skulle trafikförvaltningen kunna se till att nämnden får aktuell och relevant information med hjälp av ett regelbundet nyhetsbrev?

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-09-28

Ärende
TN 2020-1210

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningens svar

Generellt om ansvar

Fordonsleverantören, i detta fall CAF, har det fulla ansvaret för att leverera säkra fordon till överenskommen kvalitet. Detta är reglerat i anskaffningsavtalet mellan trafikförvaltningen och fordonsleverantören. CAF har också enligt detta avtal ansvaret för att få fordonen myndighetsgodkända av Transportstyrelsens i Sverige. Samtliga fordon har blivit myndighetsgodkända för att användas i passagerartrafik.

Även om leverantören har det fulla ansvaret för kvalitet och säkerhet när det gäller fordonen följer trafikförvaltningen branschpraxis och genomför egna besiktningar och revisioner.

Omfattningen av de problem vi sett på de senast levererade vagnarna, den s.k. serie 2, (omfattar 20 vagnar) har vi inte sett på tidigare leveranser. Bristerna handlar om dåligt fastdragna boggiskruvar samt felaktigt monterade stag till skenbroms. Samma fabrik har tidigare levererat till föreskriven kvalitet. Det utreds f.n. vad de uppkomna kvalitetsbristerna beror på. Oavsett svar har trafikförvaltningen i samråd med trafikutövarna redan beslutat och genomfört förstärka kontroller när fordonen kommer till Stockholm. CAF genomför också egna utökade kontroller vid leverans till Stockholm enligt ett program som trafikutövarna tagit fram i samråd med trafikförvaltningen.

De problem med skenbromsarna som föranledde tillfällig nedsättning av hastigheten vid körning i gatumiljö har efter säkerhetsanalyser visat sig ej vara ett problem när vagnarna är i rörelse. Då har samtliga skenbromsar fungerat. När detta blev bekräftat upphävdes den tillfälliga hastighetsnedsättningen.

Svar på fråga 1:

Det är den trafikutövare (i detta fall Arriva Sverige AB respektive AB Stockholms Spårvägar) som hyr spårfordonen av SL som också ansvarar för att fordonen som sätts i trafik säkra. Detta görs genom besiktnings- och underhållsrutiner som respektive trafikutövare tar fram och ansvarar för. Trafikförvaltningen följer upp trafikutövarnas uppdrag, inkl. fordonsunderhåll, genom s.k. affärsuppföljningsmöten varje månad.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-09-28

Ärende
TN 2020-1210

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på fråga 2:
I grunden ansvarar fordonsleverantören för att fordonen är säkra och ansvarar även för att de levereras till överenskommen kvalitet. Trafikförvaltningen har en mottagningsprocess för nya eller ombyggda spårfordon. Denna process bygger på ett branschgemensamt ramverk som innehåller ett antal kontrollpunkter (HP – Hold Points) där man under pågående tillverkningsprocess genomför löpande kontroller av olika fordonsdelar, allt ifrån komponenter till helt färdig vagn. I processen ingår även att trafikförvaltningen på plats i fabrik genomför besiktningar.

När fordonen anländer till Sverige görs mottagningsbesiktning av projektets fordonsbesiktningsmän där trafikutövarna inbjuds att delta. Mottagningsbesiktningen görs dels genom okulär besiktning dels genom stickprov. Exakt hur detta går till baseras på vunnen erfarenhet så att områden där det tidigare förekommit brister kontrolleras extra noga.

Svar på fråga 3:

Mot bakgrund av de brister som uppdagats har trafikförvaltningen beslutat att förstärka sin besiktningsorganisation i Stockholm och i Spanien och projektet kommer också att förstärka kvalitetsrevisionerna av CAF:s styrning av tillverkningskvalitet i Spanien. På grund av reserestriktioner med anledning av Covid-19 har besiktningsprocessen i fabrik i Spanien under 2020 behövt genomföras av lokala konsulter (Bureau Veritas). Normalt utförs dessa besiktningar av projektets egen personal.

Svar på fråga 4:

Trafiknämnden får aktuell och relevant information vid nämndens sammanträden och trafikförvaltningen avser inte att ta fram något separat nyhetsbrev.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

Region Stockholm

SKRIVELSE
2020-08-25

Trafiknämnden

Vänsterpartiet

Angående spårvagnars säkerhetsbrister

I början av augusti kom det till allmänhetens kännedom att flera vagnar som gått i trafik på Tvärbanan, Spårväg City och Lidingöbanan haft felaktigt monterade bromsar och på en del vagnar har inte hjulen suttit fast ordentligt. Transportstyrelsen, som utfört tillsyn, gör gällande att flera vagnar, som körts i trafik, har haft fel som påverkar trafiksäkerheten och att bristerna kunde fått ”stora konsekvenser med risk för skada på såväl egendom som person” (svt.se).

I veckan var det rökutveckling i en A35:a på Tvärbanan, vilket misstänks berott på felkonstruerade kablar. Det har också tidigare varit fel på körspakarna.

Vi i Vänsterpartiet ser med oro på fordonens säkerhetsbrister. Det är självklart att fordon med allvarliga brister som påverkar trafiksäkerheten inte ska få vara i trafik. Trafikförvaltningen måste säkerställa att inga operatörer kör med fordon med allvarliga fel, och förvaltningen har ett extra ansvar för de fordon som köps in och ägs av SL/Trafikförvaltningen. Rutiner måste finnas för att trafikfarliga fordon inte är ute i trafik.

Vi hade dessutom önskat att vi hade fått informationen om trafiksäkerhetsbristerna i spårvagnarna via nämnden, och inte via media. En information som hade passat utmärkt i det, av oss tidigare efterfrågade, regelbundna nyhetsbrevet från förvaltningen till nämndens ledamöter.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Hur säkerställer trafikförvaltningen att fordon i trafik är säkra?
2. Hur säkerställer trafikförvaltningen att nya fordon vid leverans inte har några allvarliga brister?
3. Hur arbetar trafikförvaltningen med dessa frågor?
4. Skulle trafikförvaltningen kunna se till att nämnden får aktuell och relevant information med hjälp av ett regelbundet nyhetsbrev?